

Seklers ekon

Med anledning av att Musikhistoriska museet framlagt sin spelplan för hösten.

Ur fjärran hör vi renässansens klanger
i gambors mummel och i lutors knäpp,
antikens ekon i en flöjts haranger
och medeltidens i en bronstung kläpp.

Hör, instrument som blivit f. d.
skall åter ljuda vid vår soaré.
Ty vad celestan hade att berätta
kan vår triangel aldrig återge.

En glömd chanson skall eka i vårt öra
då stumma tungor väcks till liv i höst.
Hur krumhorn tutar skall vi häpna höra
när svunna sekel än en gång får röst.

Gaut.

DAGENS NYHETER Måndagen den 17 Oktober 1955

Gamla och nya bygdedräkter i Svenskfinland

FÖRENINGEN BRAGE, som stiftades 1906 på initiativ av den finländske musikforskaren och folkloristen Otto Andersson för vård och främjande av Svenskfinlands folkkultur, har genom sin dräktsektion börjat ge ut ett planschverk över *Svensk-Finlands bygdedräkter* (per häfte 500 fmk, 12 kr.). Tolv häften planeras, av vilka två nu föreligger, omfattande östra, mellersta och delar av västra Nyland. Övriga landskap i programmet är Aboland, Åland och Österbotten.

Redaktör är föreningens mångåriga sekreterare, magister *Yngvar Heikel*, som nedlagt ett stort arbete på dräkternas utforskande. Ritningar av dräktpersedlarnas snitt, broderimönster m. m. har utförts av fru *Astrid Jung-Akerberg*. Färgfotografier av dräkterna har tagits av magister Heikel och hr *Claes Orre*.

Som förebilder till verket anges — utom två finska arbeten — *Gerda Cederbloms* "Svenska all-

mogedräkter" och *Anna-Maja Nyléns* "Folkdräkter". Med de båda senare visar *Brages* dräktbok likheter i materialets disposition och historiska behandling. En väsentlig olikhet är att *Brageboken* i betydande omfattning presenterar rekonstruktioner, medan *Cederblom* och *Nylén* strängt håller sig till original och överlåter eventuellt nyskapanade åt intresserade organisationer utanför Nordiska museet och andra vetenskapligt arbetande institutioner.

På 1920-talet ledde ett livligt intresse inom Finlands svenskbygger för återupptagande av bygdedräktsskicket till att en rad möten sammankallades av *Brage*, varvid uppdrogs åt föreningens bygdedräktssektion att leda forskning och i samråd med Ortsrepresentanter sammanställa dräkter för de olika socknarna. Mötena beslöt principiellt att även nya bygdedräkter kunde komponeras.

Det är resultatet av denna verksamhet som nu läggs fram. För varje socken redovisas bevarade persedlar, skriftliga och muntliga uppgifter om dräktvariationer med historiska data m. m., varefter följer en detaljerad beskrivning i ord

och bild av socknens dräkt, sådan den blivit "fastställd". I många fall har man haft gamla originaldräkter att hålla sig till. Men inte sällan har detaljer nyskapats. Och flera socknar har begåvats med alltigenom ny dräkt, ibland efter mönster från grannsocknen, men ibland efter färgerna i möbeltyg, ryor eller vapensköldar i sockenkyrkan. Orsaken till de stora luckorna i dräktbeståndet har några gånger helt enkelt varit att somliga socknar aldrig haft någon egen dräkt, vilket framgår av sockenstämmoprotokoll om 1790-talets kungliga ingripande mot klädlyxen. Men vanligen har bristen berott på att persedlarna utan vidare slängts bort när de kom ur bruk. Längst har bygdedräkterna bibehållits i södra Österbotten, i ett par socknar ända fram till våra dagar.

Brage har med sin bok velat understödja ungdomens önskan att vid fester använda sin sockens dräkt, och med anslag bland annat från riksdag, ur lotterimedel, av Svenska kulturfonden och från privathåll har föreningen gjort sitt bästa för att ingen ska bli lottlös.

SVEN JANSSON